

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Helse- og omsorgsdepartementet
Helserettsavdelingen
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Helse- og omsorgsdepartementet	
Saksnr.: 200502983	Dok.nr.: 46
Arkivkode: 531.5	Journ. dato: 200905
Avd.: MRA	Saksbeh.: LAD
U.off.:	

Deres ref
200403872-/LAD

Vår ref
AIII

Dato
13.09.2005

Utkast til høringsnotat om endringer i psykisk helsevernloven og pasientrettighetsloven

Det vises til brev fra Helse- og omsorgsdepartementet av 13.06.2005 om ovennevnte høring.

UD har følgende kommentarer i saken:

Høringsnotatets kapittel 6 tar for seg forholdet til menneskerettighetene. Ut fra foreliggende høringsnotat synes kommende forslag til lovendringer å falle innenfor rammen av gjeldene menneskerettigheter.

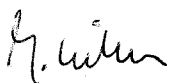
UD vil imidlertid bemerke at det i samme kapitlet fremgår at "det erviktig å forsikre seg om at vilkårene for tvangsbruk, saksbehandling og overprøvningsmuligheter er i samsvar med menneskerettighetene". Det savnes her en presisering av at også selve tvangen må gjennomføres i samsvar med menneskerettighetene.

I tilknytning til kapittel 6.2.1.1 nevnes at ved vurderingen av om tvang er rettmessig etter artikkel 3 i Den europeiske menneskerettighetskonvensjon, kan flere momenter være relevante, utover medisinske indikasjoner og formålet med bruken av tvang. Det anbefales at man skisserer vurderingstemaet og relevante momenter for "rettmessig bruk av tvang".

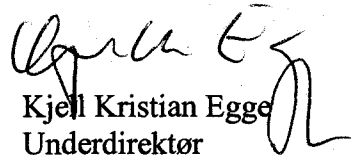
Det opplyses at Europarådets torturkomité har vært på besøk i Norge tre (ikke to) ganger, sist i 1999.

Utenriksdepartementet vil også nevne at det pågår forhandlinger i FN om en konvensjon om funksjonshemmedes rettigheter - Draft Comprehensive and Integral International Convention on the Protection and Promotion of the Rights and Dignity of Persons with Disabilities. Især er utkastets artikler 10, 11, 12, 15 og 21 relevant. Forhandlingene er langt fra avsluttet, men diskusjonene så langt har bekreftet at spørsmålet om bruk av tvang er vanskelig også internasjonalt. Foreliggende utkast legger opp til i utgangspunktet å forby bruk av tvang. Norge, sammen med noen andre land, støtter dette som et hovedformål, men mener at det må gis adgang til bruk av tvang etter særskilt lovhjemmel. Det forventes at man i neste forhandlingsrunde i januar 2006 vil starte med reelle tekstforhandlinger, og at forhandlingene om bestemmelsene knyttet til tvang vil være svært krevende. Det er for tidlig å si om dette konvensjonsarbeidet vil skape nye internasjonale normer for bruk av tvang.

Med hilsen

Jens Eikaas
Avdelingsdirektør

Kjell Kristian Egge
Underdirektør